

Saksnummer: 2003/01708 - 22		Side 1 av 4
Dato: 1. sept 2003		
Saksbehandler: ASR/JUR/WSG	Periode: 40	
Kopi:		

Særutskrift

Arkivsak: 03/01732

Saksbehandler Jan Erik Tveten

Arkiv nr. 031.0

Utvalg

H.UTV. FOR LANDBR. OG NATURFORV.

Saknr

0046/03

Møtedato

27.08.03

FORSLAG TIL NYE BESTEMMELSER OM OVERFØRING AV MYNDIGHET OG NY FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING I KOMMUNEN

Arkivsak 03/01732

Løpenr 006833/03

Saksopplysninger:

HØRING – FORSLAG TIL NYE BESTEMMELSER OM OVERFØRING AV MYNDIGHET OG NY FORSKRIFT OM SAKSBEHANDLING I KOMMUNEN

VEDLEGG TIL SAKEN:

- Nye bestemmelser om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens Landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven.
- Ny forskrift om saksbehandling mv. i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven.

ANDRE SAKSDOKUMENTER:

- Høringsbrev fra Landbruksdepartementet 12.06.2003

SAKEN GJELDER:

Landbruksdepartementets har utarbeidet de vedlagte forslag til bestemmelser om overføring av myndighet og saksbehandling. Forslagene bygger på et utkast utarbeidet av en arbeidsgruppe for delprosjektet "Desentralisering av juridiske virkemidler" som er en del av hovedprosjektet "Kommunerettet satsing på landbruksområdet". Prosjektet ble opprettet i forbindelse med gjennomføringen av St.meld. nr. 19 (2001-2002) Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå.

Endringene er forutsatt å skulle skje med virkning fra 1.januar 2004, og høringsfristen er 15. september.

SAKSOPPLYSNINGER:

Bestemmelser om overføring av myndighet.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 31 (2000-2001) sluttet Stortinget seg til en kommunesatsing på miljøvern- og landbruksområdet. I St.meld. nr. 19 (2001-2002) gir Regjeringen sin tilråding om oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene. Kommunene har i dag både innstillende myndighet og vedtakskompetanse i henhold til jordloven, konsesjonsloven, odelsloven og skogbruksloven. Det legges derfor til grunn at alle konsesjonssaker og delingssaker skal avgjøres av kommunene som førsteinstans f.o.m. 1. januar 2004. Videre er det forutsatt at avgjørelsesmyndigheten i saker etter skogbruksloven,

med unntak av saker som gjelder vernskoggrensener, overføres til kommunen fra samme tidspunkt. Fylkeslandbruksstyret er forutsatt å være klageorgan for nevnte avgjørelser truffet av kommunene.

I tillegg til de saker som er nevnt i stortingsmeldingen, foreslår Landbruksdepartementet å overføre avgjørelsesmyndigheten til kommunene som førsteinstans etter flere andre bestemmelser i konsesjonsloven, jordloven og odelsloven. Disse sakene har enten nær sammenheng med de sakstyper kommunen etter forutsetningen i St.meld. nr. 19 (2001-2002) skal overta, eller egner seg for avgjørelse i kommunen etter sin art.

Landbruksdepartementet mener derfor at også myndigheten til å ta avgjørelse etter disse bestemmelsene bør legges til kommunene som førsteinstans. Avgjørelsesmyndigheten foreslås overført bl.a. i saker etter jordloven § 9 (omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn jordbruksproduksjon). Bakgrunnen for dette er den sammenhengen det oftest er mellom en omdisponeringssak og en delingssak. Når det for eksempel søkes fradeling av dyrket eller dyrkbar jord til boligformål, vil dette også måtte behandles som en omdisponeringssak. Det vil ikke være noen heldig situasjon dersom kommunen kan avgjøre fradelingss spørsmålet, mens fylkeslandbruksstyret må avgjøre omdisponeringsspørsmålet for samme tomt. Det vises i denne forbindelse også til at dette vil gi et komplisert saksbehandlingssystem, noe som igjen er negativt for brukeren.

Ved å overføre avgjørelsesmyndigheten som førsteinstans i saker som gjelder omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til kommunen, legger departementet ansvaret for en viktig nasjonal interesse til kommunen. Departementet vil vurdere om det kan etableres systemer, for eksempel i form av arealdifferensiering, som kommunen på frivillig basis kan bruke som støtte når det gjelder å ta avgjørelse i slike saker.

Etter forslaget vil kommunens avgjørelser kunne påklages til fylkeslandbruksstyret eller fylkesmannen. Avgjørelser truffet av fylkeslandbruksstyret eller fylkesmannen som førsteinstans kan påklages til Statens landbruksforvaltning. Videre kan avgjørelser tatt av Statens landbruksforvaltning påklages til Landbruksdepartementet.

Forskrift om saksbehandling i kommunen.

Det er foreslått enkelte nye bestemmelser i forskrift om saksbehandling mv. i kommunen. De nye bestemmelsene innebærer at kommunene ikke lenger plikter å benytte de datasystemer for saksbehandling og innhenting og levering av statistikk som Landbruksdepartementet stiller til rådighet. Når det gjelder innhenting og levering av statistikk, foreslås det en bestemmelse om at kommunene må anvende det elektroniske dataformatet som Landbruksdepartementet fastsetter.

Videre foreslås det en bestemmelse om at kommunene må stille til rådighet de saksdokumenter Landbruksdepartementet ber om i forbindelse med evaluering av praksis. St.meld. nr. 31 (2000-2001) Kommune, fylke, stat – en bedre oppgavefordeling – omhandler det statlige regelverket rettet mot kommunesektoren. Landbruksdepartementet uttaler her at det vil bli fremmet forslag om at lovreglene om kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse oppheves samtidig som regler i forskrifter som stiller lignende krav oppheves. Kravet til jord- og skogbruksfaglig kompetanse er etter dette foreslått opphevet i forslaget til ny konsesjonslov.

Administrative og økonomiske konsekvenser.

Hovedtyngden av sakene på landbruksområdet gjelder omdisponering, deling og konsesjon. Dersom forslaget til ny konsesjonslov blir vedtatt av Stortinget vil dette i følge Landbruksdepartementet innebære en betydelig reduksjon i antall konsesjonssaker. Kommunene har også i dag ansvar for å innhente nødvendige opplysninger og forberede

saker etter de aktuelle bestemmelsene selv om de ikke har avgjørelsesmyndighet som førsteinstans. Etter departementets syn innebærer den overføring av myndighet til kommunen som foreslås ingen særlige administrative og økonomiske konsekvenser utover de ressurser som allerede benyttes.

VURDERING:

Rakkestad kommune er enig i det meste av innholdet i forslaget til overføring av myndighet og ny forskrift, men vi vil også påpeke noen forhold som bør taes i betraktning i denne forbindelse:

Overføring av myndighet:

1. Når kommunen nå får fullmakt til å avgjøre saker i henhold til konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven vil dette føre til merarbeid i form av mer ansvar og større krav til faglig oppdatering. Det er svært viktig for kommunal landbruksforvaltning (og areal/byggesak) at Fylkesmannsnivået opprettholder og gjerne styrker den juridiske kompetansen og kapasiteten sin slik at de er i stand til å veilede saksbehandlere i kommunene. Dette vil kvalitetssikre kommunenes saksbehandling, og det kan spare tid og ressurser i forhold til klagerunder, saksbehandlingsfeil m.v.

2. Vi er usikre på om det er riktig å legge opp til at fylkeslandbruksstyret skal være klageinstansen. Dette bør trolig legges til fylkesmannen. Det politiske utvalget (fylkeslandbruksstyret) bør heller drive politikk (lovarbeid, planarbeid, osv) hvis dette utvalget fortsatt skal bestå. I klagesakene er det kanskje særlig det juridiske aspektet som skal vurderes, og vi ser ikke fordeler i at det lokale skjønnnet skal overprøves av politikere uten lokalkunnskap.

3. Siden overføringen etter vår mening stiller større krav til fagkompetanse, må det være galt å oppheve kravet om jord- og skogbruksfaglig eller tilsvarende kompetanse. Dette kan opprettholdes ved at kommunen har nødvendig kompetanse eller at flere kommuner samarbeider om saksbehandlere med relevant fagkompetanse.

Saksbehandling i kommunen:

Det er nevnt i høringsbrevet at kommunen ikke lenger plikter å bruke AJOUR (dataprogram). Dette saksbehandlingsprogrammet medfører mye ekstra arbeid for kommunene, og det oppleves som bortkastet tid. Vi har likevel forståelse for at det må finnes et system for rapportering, men det bør vurderes om dette kan taes i vare gjennom KOSTRA-systemet.

Administrative og økonomiske konsekvenser:

Ifølge Landbruksdepartementets syn vil ny konsesjonslov innebære en betydelig reduksjon i antall konsesjonssaker. Det er mulig dette er riktig på landsbasis, men for vårt distrikt vil antall saker ikke minske nevneverdig.

Det er også hevet over tvil at mange kommuner vil få merarbeid i form av mer ansvar og større krav til faglig oppdatering når de nye forskriftene gjennomføres. Kommunene har også i dag ansvar for å innhente nødvendige opplysninger og forberede saker etter de aktuelle bestemmelsene selv om de ikke har avgjørelsesmyndighet som førsteinstans. Etter departementets syn innebærer den overføring av myndighet til kommunen som foreslås ingen særlige administrative og økonomiske konsekvenser utover de ressurser som allerede benyttes.

Rådmannens innstilling:

1. Landbruksdepartementets forslag til overføring av myndighet til kommunene støttes.
2. Forslaget om at fylkeslandbruksstyret skal være klageorgan for kommunale vedtak støttes ikke. Dette bør legges til Fylkesmannens myndighet.
3. Forslag til forskrift om saksbehandling mv. i kommunen støttes.

4. Rapporteringssystem fra kommunene bør i framtiden innarbeides i KOSTRA-systemet.

5. Kravet til fagkompetanse opprettholdes. Dette begrunnes med at større ansvar krever at kompetansen i kommunene opprettholdes.
--

H.UTV. FOR LANDBR. OG NATURFORV.s vedtak:

1. Landbruksdepartementets forslag til overføring av myndighet til kommunene støttes.
2. Forslaget om at fylkeslandbruksstyret skal være klageorgan for kommunale vedtak støttes ikke. Dette bør legges til Fylkesmannens myndighet.
3. Forslag til forskrift om saksbehandling mv. i kommunen støttes.

4. Rapporteringssystem fra kommunene bør i framtiden innarbeides i KOSTRA-systemet.

5. Kravet til fagkompetanse opprettholdes. Dette begrunnes med at større ansvar krever at kompetansen i kommunene opprettholdes.
--

Handelt
Møtet, den 29/5-03
Sak 321.